

hele Forskjellen, troer jeg ikke, man kan argumentere derfra, at den fattigere Deel af Befolkningen, som skal leve af Arbejde, vil lide under den nugældende Anordning, medens der derimod vil aabnes den Afgang til Arbejde ved den nye Anordning, og den altsaa derved vil finde et Middel til at afhjælpe sin Trang. Man kan faa meget mindre, forekommer det mig, argumentere paa denne Maade, naar det forholder sig som den ærede Ordfører bemærkede, at det kun er meget faa Arbejder, som foregaae indenfor Huset med Larm, og det altsaa kun er meget faa Arbejder, som vilde blive forbudte, om man ogsaa holder sig til Udtrykket „Iarmende Arbejder,“ som findes i den ældre Anordning. Jeg troer virkelig, at naar man erindrer, at kun Arbejde udenfor Huset er forbudt, medens derimod Arbejdet indenfor Huset er tilladt ogsaa nu, naar det ikke er forbundet med en saadan Larm, som jeg nylig har bemærket, saa kan der ikke være Spørgsmaal om synderligt Arbejde, der om Søndagen skulde være forbudt nu, og vilde blive tilladt efter den nye Lov.

Den ærede Ordfører søgte et Beviis deri, at en stor Mængde Sager, hvorved Folk vare blevne multerede, havde fundet Sted her i Kjøbenhavn. Jeg tvivler aldeles ikke om, at de Oplysninger, den ærede Ordfører har erhvervet, ere paalidelige; men jeg maa for det Første gøre den Bemærkning, at disse Tilfælde vistnok ere høist ubetydelige, siden de ikke ere ere komne for Domstolene, og dernæst, at de ere foresaldne i en Stad, som har langt over 100,000 Indvaanere. Jeg troer heller ikke, at man i Antallet kan søge det Beviis, den ærede Ordfører har villet søge i samme. Beviis vilde det kun indeholde, naar virkelig de fleste af de Multer, der maatte være paalagte, vare blevne dicterede for Iarmende Arbejde, foretaget i Huset; thi naar Multer dicteres for andre Arbejder eller andre Overtrædelser af Anordningen, er derved jo ikke skeet Noget, der kan komme i Betragtning med Hensyn til det, hvorom der er Spørgsmaal i nærværende første og anden Paragraph. I dette Antal Overtrædelser har ogsaa den ærede Ordfører villet søge et Beviis for, at Folket ikke sympathiserer med Loven, og dette har han atter fremført som

Grund til, at man burde ophæve eller forandre denne Anordning.

Det har forundret mig at høre en saadan Argumentation fra den ærede Ordførers Side; thi, man kan dog vel ikke slutte saaledes, at, naar en Lov oftere overtrædes, finder den ikke Sympathi i Folket, og bør derfor hæves. Der er desværre mange Love, som meget hyppigt overtrædes, men dog ikke derfor kunne hæves, fordi de ere en nødvendig Betingelse for Samfundets Opretholdelse.

Naar man som jeg troer, at § 2 bør forbyde alt Iarmende Arbejde, der foregaaer i Huset, er det jo ganske naturligt, at jeg ikke kan Andet end antage, at man ogsaa, enten i § 1 eller paa et andet Sted, bør forbyde alle støtende Forlystelser, om de ogsaa foregaae i Huset. Jeg troer slet ikke, at man kan berolige sig ved at sige, at de ikke ville foregaae; thi, saasnart disse Forlystelser ikke forbydes, ere de tilladte, og, hvad der kan foregaae, kan man ikke vide forud.

Den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Kreds (Hass) har gjentaget, at Ingen bør tvinges til at besøge Gudstjenesten. Jeg kan ikke Andet end i saa Henseende henholde mig til, hvad jeg tidligere har bemærket, at efter den gjældende Anordning tvinges Ingen til at besøge Gudstjenesten. Herimod har vel den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) villet hente en Indvending fra den Bestemmelse i Forordningens § 4, at Huusbønder skulle tilholde deres Tyende til at besøge Gudstjenesten; men det er vist aldeles klart, at der ikke i dette Udtryk: „at tilholde Tyendet“ ligger Andet, end at Herkabet skal opmuntre Tyendet til at benytte den Frihed, der gives det, til at besøge Gudstjenesten. Foraaavdt den nævnte Rigsdagsmand for Aalborg Amt troede, at jeg vilde være paa en urigtig Vej, hvis jeg vilde høre, hvad Cultusministeren tænkte om Sagen, fordi denne slet ikke behøvede at være en lutherisk Kristen, kan jeg dertil blot svare, at jeg ikke haaber at opleve den Tid, at den, som er Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Danmark, ikke skulde beskænde sig til Folket. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) anførte et Ex-